

Pynten

Det kan – under iagttagelse af, hvad man kunne kalde den omvendte følgesætnings logik – konstateres, at Hans frygter havet. Respekten for det våde element er helt naturlig for en person, der har tilbragt et halvt sejlerliv i en træbygget folkebåd – uden anden fremdrift til rådighed end vinden. Det opøver evnen til at læse vejret og til at navigere i henhold til de givne forhold. Når det gælder Hans, kan man i øvrigt roligt tillægge ham disse færdigheder både bogstaveligt og i overført betydning.

Samtidig skal man mærke sig, at den maritime analogi ikke kun har sin inspiration i den nu agterudsejlede folkebåd. Helt fra fødslen har begrebet »søens folk« nemlig været anderledes nærværende for en skibsførers søn som Hans, end den kongelige nytårsreference var det for os andre.

Betragter man jubilarens fysiske fremtoning, lader en sjælden synergi mellem arv og miljø sig næppe skjule; med skyldig hensyntagen til manglende sydvest og olietøj fremstår han nemlig som et aldeles naturligt indslag i ethvert saltvandsdryppende Michael Ancher maleri. Vi kunne f.eks. vælge »Klarer han pynten?« – og gøre det med den bagtanke at bruge titlen som afsæt for en kort ekskurs i Hans' indsats i den danske museumsverden. Lad så bare svaret på Anchers spørgsmål – et rungende

ja – stå som overskrift. Han har nemlig i høj grad klarer pynten.

Med teoretisk afsæt i historie og etnologi fra Københavns Universitet blev Limfjordsmuseet i Løgstør den første markante demonstration af jubilarens faglige evner, museale visioner og lederegenskaber. En vikarperiode på Vikingskibshallen i Roskilde gjorde det faglige felt bredere, inden dansk søfartshistories hovedmuseum på Kronborg kaldte på den stadig unge historiker. Med ham i direktørstolen lå der, ved vi jo i dag, et kvart århundredes lykkelig forening i bestræbelserne på – gennem en udbygget faglig fundering og profilering – at skabe basis for en spektakulær udvikling af søfartsmuseet.

Den faglige profil blev ikke mindst skærpet gennem udgivelsen af Dansk Søfartshistorie, hvor Hans var medredaktør og med eget forfatterbidrag bidrog til værket, der er blevet emnets danske hovedværk.

Skibsbevaringsfonden er et andet væsentligt resultat af Hans' indsats og har betydet sikring af væsentlig maritim kulturarv. I fagets internationale perspektiv har jubilareren kastet glans over nationen, ikke mindst gennem sin indsats i de maritime museers internationale sammenslutning, International Congress of Maritime Museums, ICCM.

Det ligger som en latent og uimodståelig

trang i jubilarens personlighed at sige sin mening. Ikke sårende, og ikke unødigt provokerende, men roligt og velformuleret. Kombineret med den før omtalte evne til at læse vejret og navigere derefter har det helt naturligt bragt ham ind i museumspolitiske fora og gerne som den, der fører ordet.

Formandskab i amtsmuseumsråd, Dansk Kulturhistorisk Museumsforening og Statens Museumsnævn har været podier, hvorfra Hans har bidraget markant til den danske museumsdebat. Det gjorde han også som mangeårig medredaktør af tidsskriftet Danske Museer. Der er en vis tryghed forbundet med synet af Hans Jeppesen rejsende sig i en museumsforsamling, gribende mikrofonen og begynde med sætningen: »Jeg kan ikke lade være med ...«. Så ved man, at der nu kommer et udsagn, som

ingen af os bør undlade at overveje.

Det faktum gælder i øvrigt i det hele taget, for man kan ikke undgå at blive opmærksom på omfanget af personligheden. Hans er i høj grad til stede der, hvor han opholder sig.

Han er både en faglig dynamo, en markant og utrolig hjælpsom kollega, et præcist og velartikuleret pejlemærke for os alle – kort sagt: en pryd for standen. Fejlfri skal man ikke kalde noget levende menneske – men de få nødvendige korrektioner gemmer vi til de stille stunder, hvor Hans indtræder i privatlivets fred og bl.a. runder pynter ved Fur med sin Kirsten. Eller kærligt – stadig med sin Kirsten – overgiver sig til kredsen af hengivne venner. Må en af dem her sende en kærlig hilsen på jubilæumsdagen.

Frank Birkebæk